

Č. j.: 71624/21/7700-10123-500852

Všem finančním úřadům, včetně Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství

METODICKÝ POKYN **k posečkání paušálních záloh**

Čl. I. – Cíl (účel) pokynu

[cíl pokynu] Cílem tohoto metodického pokynu je sjednocení rozhodovací praxe finančních úřadů v rámci České republiky při rozhodování o posečkání paušálních záloh [§ 38lk zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZDP“)].

[vztah k metodickému pokynu k posečkání, č. j. 46126/20/7700-10123-500852, dále jen „MP k posečkání“] Na posečkání paušálních záloh se uplatní obecné principy MP k posečkání. Zohlednění specifik, jež se uplatní u paušálních záloh v oblasti posečkání, je také jedním z cílů tohoto pokynu. V případě posečkání paušální daně bude postupováno dle MP k posečkání.

Čl. II. – Specifika paušálních záloh

[paušální záloha, § 38lk ZDP] Paušální zálohou se rozumí záloha poplatníka v paušálním režimu (dále také „PR“). Tato záloha zahrnuje zálohu na daň z příjmů fyzických osob, zálohu na pojistné na důchodové pojištění, zálohu na pojistné na zdravotní pojištění. Paušální záloha se spravuje jako daň podle zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“)

Z povahy věci nelze posečkat jen některou část paušální zálohy (např. pouze zálohu na daň z příjmů fyzických osob). Paušální zálohu je možné posečkat pouze jako celek (tzn. zálohu na daň z příjmů fyzických osob, zálohu na pojistné na důchodové pojištění a zálohu na pojistné na zdravotní pojištění), a to při splnění obecných podmínek pro povolení posečkání dle daňového řádu.

[předem známá výše paušální zálohy] Výše paušální zálohy je předem známa¹ a je stanovena samostatně na každý kalendářní rok před jeho započítáním (výše zálohy na daň z příjmů je stanovena v § 38lk odst. 7 ZDP, výše zálohy na důchodové pojištění je stanovena na základě § 14 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a výše zálohy

¹ Např. pro rok 2021 je výše paušální zálohy na zálohové období (kalendářní měsíc) 5 469 Kč (zahrnuje částku 100 Kč jako zálohu na daň z příjmů, 2 976 Kč jako zálohu na důchodové pojištění a částku 2 393 Kč jako zálohu na zdravotní pojištění). Pro rok 2022 je výše paušální zálohy na zálohové období 5 994 Kč (zahrnuje částku 100 Kč jako zálohu na daň z příjmů, 3 267 Kč jako zálohu na důchodové pojištění a částku 2 627 Kč jako zálohu na zdravotní pojištění).

na zdravotní pojištění je stanovena na základě § 8a zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů). Ke změně výše paušální zálohy (na další kalendářní rok) dochází v důsledku změny výše vyměřovacího základu pro výpočet zálohy na důchodové a zdravotní pojištění.

[daňová povinnost – úhrada paušálních záloh] Poplatník je povinen platit paušální zálohy od zálohového období, ve kterém se stal poplatníkem v paušálním režimu, do zálohového období, ve kterém přestal být poplatníkem v paušálním režimu. Zálohovým obdobím je kalendářní měsíc.

[splatnost paušální zálohy, § 38lk odst. 5 ZDP] Paušální záloha je splatná do 20. dne² zálohového období, na které se záloha platí. Záloha na zálohové období, ve kterém poplatník v PR zahájil činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, je splatná do 20. dne zálohového období bezprostředně následujícího po tomto zálohovém období.

Příklad: Poplatník daně z příjmů fyzických osob, který zahájil činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, dne 16. 8. 2021, je poplatníkem v paušálním režimu od 1. 8. 2021 (při splnění podmínek § 2a odst. 2 ZDP). Záloha za zálohové období srpen je splatná 20. 9. 2021 (spolu se zálohou na zálohové období září 2021).

[povinnost oznámit ukončení PR, § 38lg ZDP] Poplatník je povinen oznámit skutečnost vedoucí k ukončení PR správci daně do 15 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala. V případě, že poplatník oznámení učiní později, příp. neučiní vůbec, může správce daně uložit pokutu dle § 247a odst. 1 písm. a) daňového řádu. Nesplnění povinnosti podání oznámení o ukončení PR [např. z důvodu odhlášení z pojistného v důsledku přerušování samostatné výdělečné činnosti (dále také „SVC“)] však nemá vliv na daňovou povinnost. Pokud nastala skutečnost, v důsledku které již není poplatník v PR, nemá poplatník ani povinnost hradit další paušální zálohy.

[ukončení PR a „znovuvstoupení“ do PR] Po vstupu poplatníka do PR mohou nastat případy, kdy přestává být poplatníkem v PR, a to buď uplynutím zdaňovacího období, nebo uplynutím kalendářního měsíce, ve kterém nastala některá ze skutečností, která má za následek ukončení PR (§2a odst. 4 ZDP). Pokud poté, co přestane být poplatník poplatníkem v PR, splní podmínky pro vstup do PR, může do PR znovu vstoupit, a to i v rámci jednoho zdaňovacího období.

Např. poplatník vstoupí do PR k 1. 1. 2021, poté 15. 6. 2021 přeruší SVC a odhlásí se z pojistného. Uplynutím měsíce června přestává být poplatníkem v PR. Nemusí tedy již hradit paušální zálohy od zálohového období červenec 2021. Dne 18. 9. 2021 poplatník znovuzahájí SVC, splní podmínky pro vstup do PR (vč. oznámení vstupu do PR správci daně) a stane se opět poplatníkem v PR od 1. 9. 2021. Je tedy povinen hradit paušální zálohu za zálohové období září 2021 do 20. 10. 2021 (spolu s paušální zálohou za zálohové období říjen 2021).

[dobrovolné vystoupení z PR, § 38le ZDP] Oznámení o dobrovolném vystoupení z PR může poplatník v PR podat správci daně do 10. dne zdaňovacího období bezprostředně následujícího po zdaňovacím období, jehož uplynutím přestane být poplatníkem v PR. Oznámení podané po této lhůtě je neúčinné. Vystoupit z PR není možné v průběhu zdaňovacího období.

[nejistota daňové povinnosti] Ačkoliv vstoupí poplatník do PR a hradí paušální zálohy, mohou nastat situace, kdy bude následně zjištěno, že nesplnil podmínky pro vstup do PR (např. příjmy ze SVC za bezprostředně předcházející období rozhodnému období přesahovaly částku 1 mil. Kč), nebo přestal být poplatníkem v PR (např. odhlášení z pojistného v důsledku

---

² Při zohlednění standardní aplikace § 33 odst. 4 daňového řádu.

přerušení SVČ, dobrovolné vystoupení z PR). V takových případech na poplatníka pak nedopadají povinnosti vyplývající z PR, tedy ani povinnost úhrady paušálních záloh.

Čl. III. – Posečkání paušálních záloh

[posečkání] Posečkáním se ve smyslu § 156 odst. 1 daňového řádu rozumí nejen posečkání úhrady paušální zálohy, ale i rozložení úhrady paušální zálohy na splátky.

[posečkání paušálních záloh po splatnosti] Při rozhodování o žádosti o posečkání paušálních záloh, u kterých již uplynula lhůta splatnosti, lze postupovat dle obecných principů MP k posečkání.

[posečkání paušálních záloh před jejich splatností] Dle § 156 odst. 4 daňového řádu lze povolit posečkání nejdříve ode dne splatnosti, a to i zpětně. Neznamena to však, že není možné vydat rozhodnutí o povolení posečkání dříve, než nastane splatnost paušální zálohy (pokud jsou výše i datum splatnosti paušální zálohy předem známy). V takovém případě bude paušální záloha posečkána nejdříve ode dne následujícího po dni splatnosti paušální zálohy.

Pokud poplatník předloží podklady, ze kterých bude možné usuzovat, že podmínky pro povolení posečkání budou splněny v budoucnosti (v době splatnosti posečkávaných paušálních záloh), může správce daně povolit posečkání paušálních záloh před jejich splatností. Z povahy věci (usuzování na splnění podmínek v budoucnu) lze dovozovat, že se bude zpravidla jednat spíše o posečkání dosud nesplatných paušálních záloh v ne příliš vzdálené budoucnosti. Vždy je však třeba vycházet z posouzení každého individuálního případu žádosti o posečkání a v ní tvrzených a doložených skutečností.

[do kdy lze posečkat paušální zálohy] Zálohy lze posečkat nejdéle do splatnosti daně. Vzhledem k tomu, že dopředu není známa lhůta pro podání daňového přiznání dle § 136 daňového řádu (a tedy ani splatnost daně) v konkrétním případě, která je odvozena až dle skutečného podání daňového přiznání (listinou, elektronicky, prostřednictvím poradce) a jedná se o posečkání v paušálním režimu, který je cílen na poplatníky, jejichž daň bude obecně rovna paušální dani (v případě, že je daň rovna paušální dani, poplatník nepodává daňové přiznání, daň je vyměřena fikcí k 1. 4. následujícího roku³, § 38lh ZDP), bude posečkání paušálních záloh splatných v zálohových obdobích určitého zdaňovacího období povolováno zásadně nejdéle do 31. 3. kalendářního roku následujícího po tomto zdaňovacím období.

[posečkání paušálních záloh vztahujících se k následujícímu zdaňovacímu období]

Správce daně nemůže rozhodnout o povolení posečkání paušálních záloh vztahujících se k následujícímu zdaňovacímu období dříve, než toto zdaňovací období započne, neboť po skončení zdaňovacího období budou probíhat kontroly, zda nastala některá ze skutečností, která by znamenala ukončení účasti poplatníka v PR, příp. zda nedošlo k vystoupení z PR dle § 38le ZDP. Čili je ověřováno, zda je poplatník nadále v PR a trvá tedy povinnost hradit paušální zálohy. Teprve po tomto ověření budou vygenerovány předpisy paušálních záloh na zálohové období vztahující se k danému zdaňovacímu období (paušální záloha za leden k 20. 1.) a může dojít k jejich posečkání.

V případě, že např. poplatník požádá v listopadu 2021 o posečkání paušálních záloh před splatností – zálohy za listopad 2021, prosinec 2021 a zálohy za leden 2022, bude moci správce daně vyhovět pouze částečně a kladně rozhodnout pouze o posečkání paušálních záloh za listopad a prosinec 2021. O posečkání paušální zálohy za leden 2022 bude moci správce daně kladně rozhodnout nejdříve v lednu 2022, pokud poplatník podá novou žádost v této věci a budou stále trvat podmínky pro vyhovění.

³ Použito pro zjednodušení (poslední den lhůty pro podání daňového přiznání dle § 136 odst. 1 daňového řádu)

[podmínky pro povolení posečkání paušálních záloh] Vzhledem ke specifičnosti paušálních záloh (paušální režim je ze své podstaty určen pro osoby vykonávající samostatnou výdělečnou činnost) a velmi problematické praktické spravovatelnosti tohoto režimu v případě změn týkajících se daňové povinnosti (především v důsledku zániku povinnosti úhrady paušálních záloh při ukončení PR v průběhu zdaňovacího období, jiné splatnosti záloh v případě „znovuvstoupení“ do PR dle § 38lk odst. 5 ZDP) je třeba do podmínek rozhodnutí o povolení posečkání uvést kromě standardních podmínek (např. úhrada následujících platebních povinností řádně a včas) podmínku ve smyslu „neukončení PR v průběhu zdaňovacího období“:

V průběhu celé doby povoleného posečkání poplatník nepřestane být poplatníkem v paušálním režimu z důvodu uvedeného v § 2a odst. 4 písm. c) nebo písm. d) nebo písm. e) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud bude rozhodnutím o posečkání povolováno posečkání paušální zálohy na více zálohových období, potom „celou dobou povoleného posečkání“ je doba posečkání od první do poslední paušální zálohy.

Příklad: správce daně povolí posečkání paušální zálohy za září, říjen a listopad a to do 31. 12.

Přičemž posečkání paušální zálohy za září bylo povoleno od 21. 9. do 31. 12., paušální zálohy za říjen od 21. 10. do 31. 12., paušální zálohy za listopad od 21. 11. do 31. 12.

V uvedeném případě musí poplatník pro splnění podmínky povoleného posečkání být poplatníkem v PR nepřetržitě od 21. 9. do 31. 12. V případě, že by poplatník ukončil PR v průběhu zdaňovacího období (např. z důvodu odhlášení z pojistného v důsledku přerušování SVČ, např. 11. 10. se odhlásil z pojistného přestal být poplatníkem v PR uplynutím dne 31. 10.) a znovu vstoupil do PR 19. 11., pak by v důsledku ukončení PR v průběhu zdaňovacího období rozhodnutí o posečkání pozbylo účinnosti uplynutím dne 31. 10.

To by ve svém důsledku znamenalo, že pokud paušální záloha za září nebyla uhrazena, potom by do 31. 10. vznikl úrok z posečkané částky (§ 253 daňového řádu), od 1. 11. by vznikl úrok z prodlení (§ 252 daňového řádu). Posečkání paušální zálohy za říjen započalo 21. 10. a skončilo 31. 10. Za toto období by vznikl úrok z posečkané částky, od 1. 11. by vznikl úrok z prodlení. Paušální záloha za listopad bude v souladu s § 38lk odst. 5 ZDP splatná spolu s paušální zálohou za prosinec 20. 12.

[důsledek ukončení PR v průběhu zdaňovacího období] V důsledku ukončení PR v případě uvedení podmínky „neukončení PR v průběhu zdaňovacího období“ do rozhodnutí o povolení posečkání, dochází k pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání uplynutím dne, kdy přestává být poplatník poplatníkem v PR, nicméně to neznamená, že by poplatník nemohl znovu požádat o posečkání paušálních záloh, u kterých mu vznikla/vznikne povinnost jejich úhrady. Případnou novou žádost bude správce daně posuzovat dle aktuálního stavu a doložených tvrzených skutečností.

Příklad: správce daně povolí posečkání paušálních záloh vztahujících se k různým zdaňovacím obdobím – paušální zálohy za prosinec 2021, leden a únor 2022 do 31. 3. 2022. 25. 1. 2022 se poplatník odhlásí z pojistného z důvodu přerušování SVČ. Poplatník přestává být poplatníkem v PR k 31. 1. 2022, uplynutím tohoto dne pozbývá rozhodnutí o povolení posečkání účinnosti (jako celek). To znamená, že poplatník není povinen hradit zálohu za únor 2022 a úrok z posečkané částky (vztahující se k záloze za prosinec 2021 a leden 2022 vzniká do 31. 1. 2022), od 1. 2. 2022 vzniká úrok z prodlení.

[důsledek dobrovolného vystoupení z PR, § 38le ZDP] V důsledku dobrovolného vystoupení poplatníka z PR dochází k ukončení PR uplynutím posledního dne zdaňovacího období [§ 2a odst. 4 písm. b) ZDP]. Vzhledem k tomu, že nemůže z tohoto důvodu dojít

k ukončení PR v průběhu zdaňovacího období, nemá tato skutečnost (vystoupení z PR) vliv na běžící posečkání (účinnost rozhodnutí o posečkání). Obdobně pak ukončení účasti poplatníka v PR dle § 2a odst. 4 písm. a) ZDP nemá vliv na účinnost rozhodnutí o posečkání, neboť nedochází k ukončení PR v průběhu zdaňovacího období.

Např. poplatník v PR požádá o posečkání paušálních záloh za listopad, prosinec 2021 do 31. 3. 2022. Správce daně žádosti vyhoví. Dne 10. 1. 2022 poplatník oznámí správci daně dobrovolné vystoupení z PR uplynutím zdaňovacího období 2021. Uplynutím dne 31. 12. 2021 přestává být poplatník poplatníkem v PR, není povinen hradit paušální zálohy za leden 2022 a následující. Rozhodnutí o posečkání zůstává nadále účinné (nepozbývá účinnosti uplynutím dne 31. 12. 2021).

[účinné rozhodnutí o povolení posečkání paušálních záloh a následně zjištěno, že poplatník nebyl v PR, § 38lf ZDP] V případě, že bude zjištěno, že poplatník platně nevstoupil do PR, není třeba formálně rušit rozhodnutí o posečkání⁴. Stěžejní je, že dojde ke zrušení předepsaných povinností na společném osobním daňovém účtu (veškerých předpisů na společném osobním daňovém účtu). Správce daně v takovém případě vyhotoví úřední záznam, který bude podkladem pro potřebné operace na společném osobním daňovém účtu tohoto poplatníka.

[účinné rozhodnutí o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání paušálních záloh a následně zjištěno, že poplatník z důvodu ukončení PR neměl daňovou povinnost, § 38lg ZDP] V případě, že správce daně rozhodne o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání z důvodu neuhrazení částky, kterou měl poplatník dle rozhodnutí o posečkání uhradit, a následně bude ověřeno, že daňový subjekt nebyl povinen danou částku hradit (z důvodu ukončení PR např. v důsledku zpětného odhlášení z pojistného), potom:

- a) v případě běžícího řízení o rozhodnutí o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání (např. odvolací řízení), správce daně změní důvod rozhodnutí o pozbytí účinnosti rozhodnutí (důvodem pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání nebude neuhrazení částky, ale nesplnění podmínky „neukončení PR v průběhu zdaňovacího období“). Správce daně v takovém rozhodnutí rovněž změní datum, kdy došlo k pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání (ukončením PR, nikoliv uplynutím dne, kdy měla být provedena úhrada). V případě, že již byl poplatník vyrozuměn o výši úroku z posečkané částky, správce daně poplatníka vyrozumí o změně úroku z posečkané částky (nahrazující vyrozumění o výši úroku z posečkané částky),
- b) v ostatních případech, kdy správce daně ověří, že nedochází ke změně výše úroku z posečkané částky předepsané na společném osobním daňovém účtu (při respektování částky pro předpis dle § 251a odst. 2 daňového řádu⁵), nebude třeba z důvodu hospodárnosti původní rozhodnutí o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání revidovat za využití dozorčích prostředků. O této skutečnosti sepíše správce daně úřední záznam.
- c) v ostatních případech, kdy má dojít ke změně výše úroku z posečkané částky předepsané na společném osobním daňovém účtu, bude třeba revidovat rozhodnutí o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání (prostřednictvím přezkumného řízení) s následným vyrozuměním o výši úroku z posečkané částky.

⁴ Obdobně i v jiných situacích, kdy dochází k zániku platební povinnosti, která byla posečkána (ať již z důvodu uhrazení daně, či např. rozhodnutí soudu o tom, že daň byla stanovena nesprávně), nedochází k aktivnímu zrušení rozhodnutí o posečkání.

⁵ Limitní částka pro předpis úroku se posuzuje zvlášť pro daň z příjmů fyzických osob, důchodové pojištění, zdravotní pojištění

Čl. IV. – Účinnost

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti šestým pracovním dnem po jeho podpisu.

Ing. Mgr. Radim Patočka, Ph.D.
ředitel sekce

Na vědomí

Odboru 32 – Daňová legislativa Ministerstva financí

Odboru 39 – Správní činnosti Ministerstva financí

Generálnímu ředitelství cel

Sekci metodiky a výkonu daní Generálního finančního ředitelství

Sekci informatiky Generálního finančního ředitelství

Odboru daňových informačních systémů Generálního finančního ředitelství

Sekci daňové kontroly a analytiky Generálního finančního ředitelství

Odboru vymáhání Generálního finančního ředitelství

Odboru dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Oddělení právně-analytickému Generálního finančního ředitelství

Oddělení soudních a správních agend Generálního finančního ředitelství